

NORGES HØYESTERETT

Den 15. februar 2019 avsa Høyesterett bestående av dommerne Endresen, Møse, Ringnes og Bergh og kst. dommer Lindsetmo dom i

HR-2019-317-A, (sak nr. 18-103200SIV-HRET), sivil sak, anke over dom:

Even Harry Rønvik

(advokat Espen Reidar Ostling – til prøve)

mot

Eivind Åkerland

(advokat Peter Vagle)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Bergh**: Saken gjelder spørsmål om erstatningsansvar for lederen av avviklingsstyret i et aksjeselskap bygget på påståtte feil knyttet til fordringsprøvelsen.
- (2) Selskapet Visit Moss AS ble stiftet i 2008 med formål knyttet til handels- og turistaktiviteter i Mossregionen. Frem til 2014 var selskapet eid 60 prosent av private aktører og 40 prosent av kommunene Moss, Rygge, Råde og Våler.
- (3) Eivind Åkerland utførte i fire år, fra julen 2011 til julen 2014, arbeid med oppsetting og drift av julebelysning i handelsområdet City Syd/Varnaveien/Høyden, som ligger på grensen mellom Rygge og Moss kommuner. For Høyesterett er det ikke bestridt at Åkerland har hatt et berettiget betalingskrav overfor Visit Moss knyttet til disse arbeidene.
- (4) Visit Moss gikk med underskudd gjennom flere år, uten at dette ble reflektert i selskapets regnskaper. I desember 2014 ble det holdt eiermøte. Selskapet hadde da betydelige utestående forpliktelser, men bare meget begrenset med eiendeler. På eiermøtet ble det enighet om at eierkommunene vederlagsfritt skulle overta aksjene fra de private aksjeeierne. Umiddelbart deretter ble det avholdt generalforsamling som besluttet oppløsning av selskapet. Det ble valgt et avviklingsstyre på tre personer, med advokat

Even Harry Rønvik som leder. Etter kort tid gikk de to øvrige medlemmene ut av avviklingsstyret, slik at Rønvik ble enestyre.

- (5) Melding om oppløsning av Visit Moss ble kunngjort med frist til 23. februar 2015 for selskapets kreditorer til å melde krav, jf. aksjeloven § 16-4. Den 25. februar 2015 meldte Åkerland et krav mot selskapet på 748 083 kroner inkludert merverdiavgift knyttet til arbeidet med julebelysning i årene 2011 til 2014. Det har ikke betydning for berettigelsen av kravet at det ble fremmet to dager etter kreditorfristen. Kravet ble meldt med selskapet Støttespilleren AS som kravshaver. Dette var et selskap stiftet i 2015 med Åkerland som eeneier.
- (6) Avviklingsstyret utarbeidet en liste over kreditorer som var prøvd og godkjent av avviklingsstyret per 26. februar 2015. Fordringene på kreditorlisten utgjorde totalt noe over 2,3 millioner kroner. Kravet fra Støttespilleren AS var ikke blant de godkjente kravene og var derfor ikke med på kreditorlisten.
- (7) Kreditorlisten ble oversendt eierkommunene. Rådmennene i hver av kommunene fremmet i slutten av februar 2015 forslag til sine respektive formannskap om å bevilge penger for å kunne tilby en akkordløsning til kreditorene. Beløpet som ble foreslått, ville gi en dividende på i overkant av 65 prosent til kreditorene på kreditorlisten, og forslaget ble vedtatt i hver av de fire eierkommunene. Den 27. februar 2015 vedtok formannskapet i Moss kommune å bevilge et tilleggsbeløp slik at all kreditorgjeld på kreditorlisten 26. februar 2015 ble dekket fullt ut.
- (8) Den 5. mars 2015 avviste Rønvik som avviklingsstyre Støttespilleren AS' krav under henvisning til at Visit Moss var feil debitor. Rønvik gjorde gjeldende at de næringsdrivende i området var rett adressat for et mulig krav fra den eller de som hadde driftet julebelysningen.
- (9) Støttespilleren AS tok ut forliksklage mot Visit Moss ved avviklingsstyret den 11. mars 2015. I et senere prosesskriv fremla klageren ytterligere dokumentasjon til støtte for det fremsatte kravet. Forliksrådet i Moss ved lederen innstilte 7. mai 2015 saksbehandlingen på det grunnlag at "det er lite sannsynlig at saken vil egne seg for videre behandling i forliksrådet, jf. tvisteloven § 6-11 første ledd". Kravet mot Visit Moss er ikke forfulgt ved stevning til tingretten.
- (10) Den 3. juni 2015 avga avviklingsstyret en rapport om sitt arbeid. I rapporten ga Rønvik en redegjørelse for det fremsatte kravet fra Støttespilleren AS, men konkluderte med at Visit Moss ikke var forpliktet til å dekke noe slikt krav.
- (11) Under henvisning til tvisten med Støttespilleren AS og andre uavklarte tvister, ga Rønvik i rapporten følgende anbefaling om den videre behandlingen:

"Etter aksjeloven kan selskapet avvikles og slettes fra Foretaksregisteret på grunnlag av de disposisjoner som nå er foretatt og det regnskapet som foreligger.

Med bakgrunn i at det fortsatt er så vidt mange uavklarte forhold og til dels betydelige krav som er fremkommet etter fordringsfristens utløp 23. februar 2015, synes det uriktig å slette selskapet fra Foretaksregisteret på det nåværende tidspunkt.

Det foreslås at regnskapet godkjennes slik det foreligger og at selskapet avvikles på det grunnlag som nå foreligger men at sletting skjer når de nevnte tvistepunkter er tilendebrakt."

- (12) Den 12. juni 2015 ble det avholdt generalforsamling i Visit Moss AS under avvikling. Tross Rønviks anbefaling i avviklingsstyrets rapport fattet generalforsamlingen vedtak om å melde endelig oppløsning og sletting av selskapet til Foretaksregisteret. Vedtaket lød slik:

"Melding om endelig opphør av selskapet sendes foretaksregisteret. Dersom det som følge av rettskraftige avgjørelser tilfaller selskapet økonomisk ansvar av materiell eller prosessuell karakter, stiller eierkommunene seg solidarisk ansvarlig for kostnadene."

- (13) Visit Moss ble endelig oppløst og slettet sommeren 2015.
- (14) Støttespilleren AS tok 23. september 2015 ut stevning mot Rønvik. Det ble gjort gjeldende at han som avviklingsstyre hadde optrådt uaktsomt ved å avvise betaling av det fremsatte kravet.
- (15) Fredrikstad tingrett avsa 6. september 2016 dom med slik domsslutning:

- 1. Even Rønvik frifinnes.**
- 2. Støttespilleren AS og Eivind Åkerland betaler in solidum 250 000 – tohundreogfemtitusen – kroner til dekning av sakskostnader til Even Rønvik innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen."**

- (16) Tingretten drøftet i sin dom partsforholdet. Retten viste til at Støttespilleren AS bygget sin posisjon på en overtakelse av aktiva og passiva fra en forening ved navn Active Teams. Retten fant det imidlertid tvilsomt om denne foreningen var gyldig stiftet, og om den i tilfelle kunne overføre et pengekrav til Støttespilleren AS. Retten fant at det var Åkerland personlig som er nærmest til å ha kreditorposisjonen.
- (17) Ved den videre saksgangen har partene vært enige om at Åkerland skal anses som rett kreditor for det omtvistede kravet.
- (18) Tingretten fant at Rønvik burde "kommet til et annet standpunkt knyttet til kravets berettigelse", men at det likevel ikke var grunnlag for ansvar. Retten bygget på at Rønvik optrådte med tilbørlig aktsomhet ved sin opptreden forut for og under generalforsamlingen 12. juni 2015. Etter tingrettens syn forelå heller ikke årsakssammenheng mellom Rønviks handlemåte og et oppstått tap for Åkerland.
- (19) Åkerland anket til Borgarting lagmannsrett, som 11. mai 2018 avsa dom med slik domsslutning:

- 1. Even Harry Rønvik dømmes til å betale Eivind Åkerland 748 083 – syvhundreogfortiåttetusenogåttitre – kroner, med tillegg av lovens morarente fra 31. mars 2015 og til betaling skjer. Oppfyllelsesfrist er 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.**
- 2. I sakskostnader for tingretten og lagmannsretten betaler Even Harry Rønvik til Eivind Åkerland 714 692 – syvhundreogfjortentusensekshundreogtito – kroner. Oppfyllelsesfrist er 2 – to – uker fra dommens forkynnelse."**

- (20) En samlet lagmannsrett fant det klart at Åkerland hadde krav på betaling for arbeidet med julebelysningen i de aktuelle årene, og at Visit Moss var rett debitor for kravet. Når det gjaldt spørsmålet om erstatningsansvar, ble dommen avsagt under dissens.
- (21) Lagmannsrettens flertall, to dommere, kom til at avviklingsstyret var forpliktet til å godkjenne kravet på 748 083 kroner. Flertallet fant at Rønvik hadde opptrådt uaktsomt, og at det forelå ansvarsgrunnlag etter aksjeloven § 17-1. Flertallet fant videre at det er årsakssammenheng mellom Rønviks uaktsomhet og Åkerlands tap, bygget på at det er mest sannsynlig at eierkommunene ville ha gitt en tilleggsbevilgning til å dekke Åkerlands krav.
- (22) Mindretallet, én dommer, var enig i at avviklingsstyret i sin avsluttende rapport burde ha konkludert med at Visit Moss hadde plikt til å betale for julebelysning i de aktuelle årene. Mindretallet fant det imidlertid ikke sannsynliggjort at det er årsakssammenheng mellom Rønviks uaktsomhet og det tapet som Åkerland har lidt.
- (23) Rønvik har anket til Høyesterett. Anken gjelder bevisbedømmelsen og rettsanvendelsen. Ved Høyesteretts ankeutvalgs beslutning 22. august 2018 ble anken henvist for så vidt gjaldt spørsmålet om Rønvik har opptrådt på ansvarsbetingende måte og spørsmålet om et eventuelt krav er delvis foreldet. Ved ankende parts prosesskriv 18. januar 2019 ble anførselen om delvis foreldelse frafalt. Ankesaken er etter dette begrenset til å gjelde ansvarsspørsmålet.
- (24) Den ankende part, *Even Harry Rønvik*, har i hovedsak gjort gjeldende:
- (25) Saken gjelder avviklingsstyrets ansvar for å sikre potensielle gjenstående kreditorers oppgjørsposisjon i forbindelse med endelig oppløsning av et aksjeselskap.
- (26) Det er ikke grunnlag for generelt å oppstille en strengere ansvarsnorm for avviklingsstyret enn for det ordinære styret. Et avviklingsstyre må ha vid adgang til å gjøre feil ved fordringsprøvelsen. Det avgjørende for ansvar er om potensielle gjenstående fordringshaveres oppgjørsposisjon forringes i forbindelse med den endelige oppløsningen.
- (27) Kravet som ble fremsatt i dette tilfellet, var uklart både med hensyn til hvem som var rett debitor, kravets størrelse og hvilket rettssubjekt som var rett kravshaver. Ut fra dette var det fullt forsvarlig at Rønvik ikke anbefalte eierkommunene å gjøre opp kravet fra Åkerland. Rønvik ivaretok Åkerlands interesser på en fullt forsvarlig måte ved å anbefale å avvente sletting av selskapet til tvisten med Åkerland var avsluttet.
- (28) Even Harry Rønvik har lagt ned slik påstand:
1. **Even Harry Rønvik frifinnes.**
  2. **Even Harry Rønvik tilkjennes sakskostnader for alle instanser."**
- (29) Ankemotparten, *Eivind Åkerland*, har i hovedsak gjort gjeldende:
- (30) Saken gjelder et vederlagskrav som aldri er gjort opp, og dermed et økonomisk tap for Åkerland. Rønvik rådet på uaktsomt vis eierkommunene til ikke å innlemme Åkerlands

fordring i dekningsordningen. Denne uaktsomheten førte til at eierkommunene ikke aksepterte kravet fra Åkerland.

- (31) På det grunnlaget som var tilgjengelig for ham, burde Rønvik ha forstått at Åkerland hadde et berettiget krav mot Visit Moss. Det var i seg selv rettsstridig at kravet ikke var med på kreditorlisten som Rønvik utarbeidet 26. februar 2015. Uansett skulle han på et senere tidspunkt under avviklingsstyrets arbeid ha akseptert Åkerlands kreditorposisjon. Rønvik måtte forstå at hans holdning ville føre til at Åkerlands krav ikke ble dekket av eierkommunene.
- (32) Rønviks råd om å unnlate å slette selskapet kan ikke fritta for ansvar. Dette rådet hadde ingen tapsavvergende funksjon i en situasjon der Visit Moss ikke hadde midler. Rønviks opptreden ga ikke noen oppfordring til kommunene om å inkludere kravet fra Åkerland i oppgjørsordningen.
- (33) Garantien som ble besluttet i generalforsamlingen 12. juni 2015, kan ikke fritta Rønvik for ansvar. Garantien var ikke ment for, eller egnet til, å sikre Åkerlands interesser.
- (34) Eivind Åkerland har lagt ned slik påstand:

"1. Anken forkastes.

2. Eivind Åkerland tilkjennes omkostninger for Høyesterett."

(35) *Jeg er kommet til at anken fører frem.*

(36) For Høyesterett er det ikke bestridt at Eivind Åkerland hadde et krav overfor Visit Moss som betaling for arbeid knyttet til julebelysning i årene 2011 til 2014. Spørsmålet er om Rønvik, som avviklingsstyre for Visit Moss, har opptrådt ansvarsbetingende ved sin håndtering av dette kravet med den virkning at Åkerland er blitt avskåret fra å oppnå en dekning for kravet som han ellers ville oppnådd. Spørsmålet om årsakssammenheng skal likevel ikke behandles av Høyesterett.

(37) Jeg finner det hensiktsmessig først å redegjøre noe for reglene i aksjeloven kapittel 16 om oppløsning og avvikling av aksjeselskaper.

(38) Etter at beslutning om oppløsning er truffet av generalforsamlingen i samsvar med reglene i § 16-1, skal det etter § 16-2 velges et avviklingsstyre. Dette styret trer i stedet for det tidligere styret og daglig leder. Beslutningen om avvikling meldes til Foretaksregisteret, som skal kunngjøre varsel til selskapets kreditorer om å melde sine krav til avviklingsstyret innen seks uker fra kunngjøringen, jf. § 16-4. I tillegg skal kjente kreditorer varsles.

(39) Etter § 16-6 første ledd skal avviklingsstyret "lage en fortegnelse over selskapets eiendeler, rettigheter og forpliktelser, og gjøre opp en balanse med henblikk på avviklingen". Bestemmelsen forutsetter at avviklingsstyret i nødvendig utstrekning tar stilling til omtvistede krav. Om forholdet til selskapets kreditorer fastsetter § 16-7 første ledd videre:

"Avviklingsstyret skal sørge for at selskapets forpliktelser dekkes i den utstrekning ikke kreditor har frafalt sitt krav eller samtykker i å ta en annen som debitor i stedet."

- (40) Utdeling til aksjeeierne er regulert i § 16-9. Det følger av første ledd at utdeling ikke kan skje før selskapets forpliktelser er dekket. Annet ledd inneholder regler om avsetning til dekning av uvisse eller omtvistede forpliktelser. I § 16-12 er det regler om aksjeeiernes og avviklingsstyrets ansvar i tilfeller der det er foretatt utdeling til aksjeeierne, men det senere viser seg at kreditorer ikke har fått full dekning.
- (41) Jeg nevner at det ved lov 14. desember 2018 nr. 95 er foretatt endringer i aksjeloven kapittel 16. Disse innebærer blant annet at ordningen med særskilt avviklingsstyre faller bort med virkning fra 1. mars 2019. I stedet skal det ordinært valgte styret fortsette med ansvar for å gjennomføre avviklingen. Styrets oppgaver og forpliktelser i avviklingsperioden skal likevel i hovedsak tilsvare det som hittil har vært gjeldende for avviklingsstyret.
- (42) Reglene i aksjeloven kapittel 16 er i første rekke utformet med sikte på avvikling av solvente selskaper, der det etter dekning av kreditorenes krav er midler tilgjengelig til fordeling mellom aksjeeierne. Anvendelsen av reglene i kapittel 16 ved avvikling av et insolvent selskap har vært gjenstand for diskusjon i juridisk teori, se blant annet Andenæs, Aksjeselskaper og Allmennaksjeselskaper, 3. utgave, 2016, side 619–620. I den foreliggende saken er det på det rene at oppløsning og sletting av selskapet etter disse reglene faktisk er gjennomført. Det er ikke tvilsomt at det for en slik prosess må gjelde et grunnleggende krav om at hensynet til kreditorene blir ivaretatt. Som jeg også kommer tilbake til, må spørsmålet om erstatningsansvar for Rønvik vurderes med dette som utgangspunkt.
- (43) Den alminnelige bestemmelsen om erstatningsansvar for blant annet styremedlemmer i et aksjeselskap finnes i aksjeloven § 17-1 første ledd, som lyder:
- "Selskapet, aksjeeier eller andre kan kreve at daglig leder, styremedlem, medlem av bedriftsforsamlingen, gransker eller aksjeeier erstatter skade som de i den nevnte eigenskap forsettlig eller uaktsomt har voldt vedkommende."**
- (44) Det er på det rene at bestemmelsen også regulerer ansvar for medlemmer av avviklingsstyret, se Ot.prp. nr. 23 (1996–97) side 176.
- (45) Innholdet i bestemmelsen er i HR-2017-2375-A avsnitt 25 beskrevet slik:
- "Bestemmelsen er en særlig regulering av den alminnelige erstatningsrettslige culpanormen, og den omfatter også krav om erstatning for et rent formuestap hos en kreditor, jf. Ot.prp. nr.55 (2005–2006) side 167. Den viderefører § 15-1 i aksjeloven 1976. Lovgiver har ansett en slik 'generell' og 'skjønnsmessig' regel som 'ønskelig og nødvendig', fordi dette gir 'en stor grad av fleksibilitet' og legger opp til at ansvarsspørsmålet 'må løses ut fra en konkret vurdering av forholdene i det enkelte tilfellet', jf. Ot.prp. nr.36 (1993–1994) side 82. Ønsket om fleksibilitet, og forutsetningen om at det skal foretas en konkret vurdering i det enkelte tilfellet, er ikke til hinder for at det i rettspraksis foretas en avklarende presisering av normen for bestemte typetilfeller."**
- (46) I denne saken må det således foretas en konkret vurdering av Rønviks handlemåte, blant annet sett i lys av de kravene til avviklingsstyret som kan utledes av bestemmelsene i aksjeloven kapittel 16.
- (47) Det følger blant annet av bestemmelsen i aksjeloven § 16-7, som jeg allerede har sitert, at det er en sentral oppgave for avviklingsstyret å sørge for at krav mot selskapet gjøres opp

som ledd i avviklingen. I forarbeidene til de nylige vedtatte endringene i kapittel 16, NOU 2016: 22 side 189, fremheves at "[v]ed avviklingen kommer det å ivareta kreditorinteressene klart i forgrunnen for avviklingsstyret".

- (48) En plikt til å ivareta kreditorenes interesser innebærer likevel ikke noen adgang for avviklingsstyret til å gi dekning for uberettigede krav. I den grad avviklingsstyret skulle gi dekning for slike krav, vil det gå på bekostning av andre berettigede, som normalt vil være de øvrige kreditorene eller aksjeeierne. Det er dermed ikke tvilsomt at et avviklingsstyre må foreta en prøving av innmeldte krav, og at styret bare kan beslutte dekning av krav som etter en slik prøving vurderes som berettiget. I denne sammenheng kan avviklingsstyret ikke ha noen annen posisjon enn den selskapets ledelse har under ordinær selskapsdrift, eller boets organer har ved en konkursbehandling.
- (49) Et avviklingsstyre må, på samme måte som enhver annen debitor, ha stor frihet til å unnlate å dekke krav som ikke vurderes som berettiget. Et slikt avslag på dekning innebærer ikke at kravet går tapt, men utelukkende at kravshaver blir henvist til å benytte rettslige virkemidler for å få fastslått grunnlaget for kravet. Dette vil vanligvis kunne skje gjennom et ordinært søksmål. Ved konkurs gjelder reglene om rettsbehandling av tvist om fordringer i konkursloven § 114.
- (50) At et rettssubjekt har en stor grad av frihet når det gjelder å innta standpunkt til et omtvistet pengekrav, følger også av Rt-2015-385. Denne saken gjaldt spørsmål om erstatningsansvar i tillegg til idømte sakskostnader i forbindelse med et søksmål som ikke nådde frem. Høyesterett uttalte i avsnitt 34 at et slikt erstatningsansvar "må forbeholdes misbrukstilfellene".
- (51) På tilsvarende måte må det når det gjelder avslag på dekning av et fremsatt krav, foreligge et betydelig spillerom, slik at det bare kan være aktuelt med erstatningsansvar dersom handlemåten er klart uforsvarlig.
- (52) Selv om et selskap under ordinær drift har stor frihet til å bestride et krav, vil det i en avviklingssituasjon kunne foreligge en plikt til å sikre at en kreditor med et omtvistet krav oppnår dekning i like stor grad som øvrige kreditorer dersom kravet viser seg å være berettiget.
- (53) For de tilfellene der det ved en avvikling er midler til utdeling til aksjeeierne, er dette som nevnt regulert gjennom bestemmelsene i aksjeloven § 16-9 andre ledd om plikt til avsetning til dekning av uvisse eller omtvistede forpliktelser, sammenholdt med ansvarsreglene i § 16-12.
- (54) I et tilfelle der et selskap har verdier, men disse ikke er tilstrekkelige til å dekke alle kreditorens krav fullt ut, må det, i samsvar med konkursrettslige prinsipper, gjelde et krav om likebehandling. Det medfører for det første at avviklingsstyret ikke kan gi dekning til noen kreditorer på bekostning av andre. Plikten til likebehandling må videre innebære at dersom det foretas utbetaling til noen kreditorer, må det også foretas en sikring av omtvistede krav. Dette kan gjøres ved å foreta avsetninger eller ved å benytte en annen tryggende sikringsform.
- (55) I dette tilfellet var det imidlertid ikke selskapsmidler til utdeling, verken til kreditorene eller til aksjeeierne. De verdiene selskapet hadde, var svært begrensede, og kravet mot

Rønvik knytter seg ikke til at Åkerland skulle ha vært sikret noen andel av disse. Det erstatningskravet bygger på, er at Rønvik skulle ha opptrådt på en måte som hadde gitt Åkerland dekning fra eierkommunene, slik det skjedde for de fleste andre kreditorene.

- (56) Dette blir utgangspunktet for min videre drøftelse. Jeg bemerker at det var kommunene, og ikke Rønvik som avviklingsstyre, som fattet beslutning om dekning av kreditorenes krav. Et eventuelt erstatningsansvar for Rønvik må således bygge på at han i sitt arbeid overfor kommunene og overfor generalforsamlingen i Visit Moss ikke ivaretok Åkerlands interesser på en aktsom måte.
- (57) Jeg ser først på Rønviks handlemåte ved utarbeidelsen av kreditorlisten 26. februar 2015. Dette var tre dager etter utløpet av fristen for kreditorene for å melde krav til avviklingsstyret. Kravet fra Støttespilleren AS var imidlertid fremmet først dagen før, 25. februar 2015.
- (58) Jeg kan ikke se at Rønvik opptrådte uforsvarlig ved ikke å inkludere kravet på denne kreditorlisten. Det var i seg selv egnet til å skape usikkerhet at det var tale om et relativt stort krav fra en ukjent kreditor om betaling for arbeid utført gjennom fire år, uten at det tidligere var sendt noen faktura til Visit Moss. Det fantes følgelig ingen opplysninger om et slikt krav i selskapets regnskap.
- (59) Det fremgikk videre av dokumentasjonen Rønvik mottok, at Støttespilleren AS kort tid før hadde fremmet sitt krav overfor Aberdeen Asset Management Norge AS (Aberdeen) og var av den oppfatning at dette selskapet var rett kreditor. I brev 13. februar 2015 til Aberdeen fra advokat Ronald Pedersen, som representerte Støttespilleren AS, het det blant annet:
- "Min klient har imidlertid fått sitt oppdrag fra Aberdeen og har ingen avtale med Visit Moss AS. I startfasen gjorde min klient direkte avtale med Aberdeens ansatte, som da representerte 'handelsstanden' i Varnaveien (City Syd), deriblant Rygge Storsenter og M8-senteret. Opprinnelig var det planer om å organisere en handelsstand i City Syd, men jeg har forstått at de planene ikke nådde frem. Uansett ble lyssetting i 2011 iverksatt etter bestilling fra Aberdeen på vegne av handelsstanden, og arbeidet er utført etter avtale."**
- (60) Fordringsanmeldelsen 25. februar 2015 fra advokat Pedersen var angitt å gjelde "kravet som Aberdeen og Rygge kommune mener at Visit Moss AS er ansvarlig for".
- (61) Det forelå videre grunn til usikkerhet om Støttespilleren AS som kravshaver. Advokat Pedersen innledet brevet til Aberdeen 13. februar 2015 slik:
- "Undertegnede representerer Støttespilleren AS, for øvrig en fortsettelse av foreningen Active-Teams v/Eivind Åkerland, som har stått for julebelysning m.m. i Varnaveien fra 2011-2015."**
- (62) Etter mitt syn måtte det 26. februar 2015 fremstå som høyst usikkert for Rønvik om det forelå noe berettiget betalingskrav fra Støttespilleren AS. Det var da ingen feil at han ikke tok dette kravet med på den fordringslisten som han oversendte til kommunene.
- (63) Det videre spørsmålet er om Rønvik på et senere tidspunkt før avviklingen av selskapet på en uforsvarlig måte har unnlatt å anerkjenne kravet fra Støttespilleren AS/Åkerland.

- (64) I brev 5. mars 2015 til advokat Pedersen ga advokat Rønvik uttrykk for at det ikke var grunnlag for kravet fra Støttespilleren AS/Åkerland mot Visit Moss. Han uttalte blant annet:

"Jeg har gått igjennom det som finnes av dokumentasjon i Visit Moss om saken og har ikke funnet noe som tyder på at det er inngått avtale mellom Active Teams/Støttespilleren og Visit Moss AS. Jeg har også drøftet spørsmålet med rådmennene i Moss og Rygge samt tidligere daglig leder i Visit Moss AS som bekrefter det samme.

...

Det er etter dette gårdeierne i Varnaveien som vil være rett adressat for et mulig krav fra den eller de som har driftet julegaten.

Dette er i samsvar med det som er din klients oppfatning og som fremkommer i ditt brev av 13.02.15 til Aberdeen. Der bekreftes det at oppdraget er gitt fra Aberdeen og at det ikke foreligger noen avtale med Visit Moss AS."

- (65) Ved prosesskriv til Forlikrådet 8. mai 2015 fremla advokat Pedersen på vegne av Støttespilleren AS en rekke e-poster knyttet til forberedelse og gjennomføring av julebelysningen i de ulike årene. Disse e-postene er også fremlagt for Høyesterett. Etter mitt syn viser e-postene at daglig leder i Visit Moss fra januar 2012 og fremover hadde en rolle knyttet til planlegging og koordinering. E-postene gir imidlertid ingen entydig dokumentasjon for at Visit Moss også påtok seg et betalingsansvar knyttet til de utførte arbeidene med julebelysningen.
- (66) I rapport fra avviklingsstyret 3. juni 2015 ga Rønvik en oversikt over foreliggende tvister. Om kravet fra Støttespilleren AS het det følgende:

"Det er inngitt forliksklage fra firmaet Støttespilleren AS med krav om betaling av kr 748 943,- som refererer seg til arbeider i forbindelse med oppheng av julegatebelysning i Varnaveien i 2012, 2013, 2014 og 2015. Kravet er avvist fra VisitMoss AS.

Det foreligger ingen avtale med Støttespilleren AS om dekning av disse utgifter. Forlikrådet har funnet at saken ikke egner seg for behandling i Forlikrådet og har innstilt saken. Det vil etter dette måtte tas ut stevning fra Støttespilleren AS dersom kravet forfølges. Stevning er bebudet fra firmaets prosessfullmektig.

Det er påpekt herfra at det ikke foreligger noen avtale mellom VisitMoss AS og Støttespilleren AS om dekning av de påståtte utgifter. Videre at det er svært vanskelig å ha noen formening om kravet så lenge det refererer seg til arbeid utført år tilbake i tid.

VisitMoss har ikke hatt noen budsjettpost til dekning av disse utgiftene.

Hadde Støttespilleren lagt frem et budsjett allerede i 2012 eller fremmet en faktura for driftsåret, ville dette i likhet med de øvrige julegatene blitt tatt opp med kommunen, handelsstanden og de næringsdrivende for å innhente nødvendige midler til gjennomføring av tiltaket. VisitMoss hadde følgelig ikke midler og heller ikke forpliktet seg til å dekke noe krav fra Støttespilleren."

- (67) Etter mitt syn viser det jeg har gjennomgått, at Rønvik opptrådte på en forsvarlig måte ved sin behandling av det fremsatte kravet fra Støttespilleren AS. I den situasjonen som forelå, var han berettiget til å innta det standpunktet til kravet som fulgte av rapporten til avviklingsstyret.
- (68) At det senere, ved tingrettens og lagmannsrettens behandling av denne saken, er lagt til grunn at Åkerland hadde et krav overfor Visit Moss, gir ikke grunnlag for noen annen

vurdering. Jeg viser til det jeg har påpekt om den friheten som foreligger for en debitor når det gjelder å ta standpunkt til et omtvistet pengekrav. De særlige omstendighetene som forelå i dette tilfellet ved at kommunene i stor utstrekning valgte å dekke kreditorenes krav, kan ikke gi grunnlag for å stille andre krav til avviklingsstyrets fordringsprøvelse enn det som normalt vil gjelde.

- (69) Jeg kan heller ikke se at Rønvik på annen måte uaktsomt har unnlatt å ivareta Åkerlands interesser. Blant annet gjennom det jeg har sitert fra avviklingsstyrets rapport, orienterte han kommunene om det fremsatte kravet fra Åkerland. I rapporten ga Rønvik videre uttrykk for at det som følge av de fremsatte omtvistede kravene etter hans syn ville være uriktig å slette selskapet fra Foretaksregisteret på det daværende tidspunkt. Dersom generalforsamlingen hadde fulgt Rønviks råd, er det ikke tvilsomt at Åkerland hadde hatt full adgang til å forfølge sitt krav rettslig overfor selskapet. Jeg bemerker at det uansett ville være opp til kommunene om man ville dekke Åkerlands krav, men ved det rådet Rønvik ga, avskar han ikke muligheten for slik dekning.
- (70) På generalforsamlingen valgte kommunene, i strid med Rønviks råd, å oppløse selskapet. Samtidig ble det gitt en garanti som etter mitt syn må forstås slik at den tar sikte på å ivareta posisjonen for Åkerland og andre med omtvistede krav. Jeg finner ikke grunn til å gå nærmere inn på forståelsen eller betydningen av denne garantien, i og med at jeg uansett ikke kan se at det foreligger noen uaktsomhet fra Rønvik knyttet til generalforsamlingens vedtak.
- (71) Etter dette er jeg kommet til at Rønvik ikke har opptrådt uaktsomt, og at han dermed må frifinnes.
- (72) Rønvik har vunnet saken og har krav på dekning av sine sakskostnader for alle instanser, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd. Saken har etter mitt syn ikke vært tvilsom, og jeg ser heller ikke noe annet grunnlag for å anvende unntaksregelen i tvisteloven § 20-2 tredje ledd. Jeg bemerker at Åkerland har valgt å fastholde et erstatningskrav knyttet til styreansvar for Rønvik i stedet for å forfølge sitt betalingskrav på grunnlag av den garantien som ble gitt fra eierkommunene på generalforsamlingen.
- (73) Etter dette stadfestes tingrettens dom, inkludert tingrettens fastsettelse av sakskostnadene for tingretten. Jeg ser ikke grunn til å fravike tingrettens vurdering av omfanget av nødvendige sakskostnader.
- (74) For lagmannsretten fremsatte Rønviks prosessfullmektig kostnadsoppgave på totalt 303 062 kroner. For Høyesterett har han fremsatt kostnadsoppgave på 373 240 kroner. Beløpene gjelder i sin helhet salær inkludert merverdiavgift. Jeg finner at slike kostnader har vært nødvendige og legger oppgavene til grunn. I tillegg kommer rettsgebyret for Høyesterett med 30 150 kroner.

(75) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Tingrettens dom stadfestes.
2. I sakskostnader for lagmannsretten og Høyesterett betaler Eivind Åkerland til Even Harry Rønvik 706 452 – sjuhundreogsekstusenfirehundreogfemtito – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dommen.

(76) Dommer **Møse:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(77) Dommer **Ringnes:** Likeså.

(78) Kst. dommer **Lindsetmo:** Likeså.

(79) Dommer **Endresen:** Likeså.

(80) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Tingrettens dom stadfestes.
2. I sakskostnader for lagmannsretten og Høyesterett betaler Eivind Åkerland til Even Harry Rønvik 706 452 – sjuhundreogsekstusenfirehundreogfemtito – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dommen.